

Obsah

Úvod	9
1 Trvalost funkcí lesů, teorie ekologické stability a odolnostní potenciál lesa	
1.1 Princip trvalosti lesa a ostatních obnovitelných přírodních zdrojů (Igor Míchal)	11
1.2 Obecné pojetí ekologické stability (Igor Míchal)	16
1.2.1 Faktory „cizí“ ekologickému systému	17
1.2.2 Základní typy ekologické stability	18
1.2.3 Předpoklady společenských aplikací	21
1.3. Stabilita lesních ekosystémů (Igor Míchal)	
1.3.1 Hlavní faktory narušování lesních porostů	23
1.3.2 Hlavní faktory narušování stability lesních půd	29
1.3.3 Dynamika přírodních lesů z hlediska ekologické stability	33
1.4 Odolnostní potenciál lesa (Jaromír Macků).	43
1.4.1 Mechanická stabilita	44
1.4.2 Synekologická stabilita	44
1.4.3 Faktor času	45
1.4.4 Opatření ke zvyšování odolnostního potenciálu stejnověkových porostů	48
2 Současný stav lesů Čech, Moravy a Slezska z hlediska ekologické stability	
2.1 Přehled příčin a důsledků narušení stability lesů (Jiří Šindelář)	50
2.2 Současný stav lesních porostů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (Antonín Buček, Jan Lacina)	56
3 Význam genových zdrojů lesních dřevin a genetické rozmanitosti populací pro stabilitu lesů a jejich ohrožení (Jiří Šindelář)	64
3.1 Přehled opatření k záchraně a reprodukci genových zdrojů lesních dřevin.	69
4 Význam přirozených lesů v chráněných územích přírody, v genových základnách lesních dřevin a v porostech uznaných ke sklizni osiva (Jiří Šindelář)	
4.1 Státní přírodní rezervace.	72
4.2 Genové základny lesních dřevin.	73
4.3 Lesní porosty uznané ke sklizni osiva.	79
5 Současné formy zabezpečování ekologické stability lesů v hospodářsko-úpravnickém plánování (Jaromír Macků).	82
5.1 Aplikace územního systému ekologické stability na lesní fond	85
5.1.1 Postup navrhování a projektování ÚSES na lesním fondu	92
5.1.2 Nadregionální ÚSES	93
5.1.3 Regionální ÚSES	94
5.1.4 Lokální ÚSES	95
5.1.5 Výstupní díla návrhu ÚSES	97
Příklad: Hlavní zásady podrobného plánování v porostech pro potřeby ochrany lesa LZ Kuřim	97
6 Seznam biocenter regionálního a vyššího významu v genových základnách lesních dřevin	101
Příloha: Hospodaření v genových základnách	107

7	Hospodářská opatření z hlediska tvorby odolného, přírodě blízkého lesa (Igor Míchal)	
7. 1	Základní vlastnosti obnovních sečí	108
7. 1. 1	Holá seč	108
7. 1. 2	Obrubná seč	110
7. 1. 3	Clonná seč	111
7. 1. 4	Výběrná seč	113
7. 2	Současné techniky obnovy v našich lesích	115
7. 3	Přírodě blízké lesní hospodářství ve srovnání se standardním pasečným hospodářstvím současnosti	117
7. 3. 1	Principy přírodě blízkého lesního hospodářství	118
7. 3. 2	Švýcarský zjemněný podrostní způsob	121
7. 3. 3	Perspektivy a retrospektiva tvorby přírodě blízkého lesa v Čechách a na Moravě.	122
8	Návrh klasifikace lesních porostů k uplatnění alternativních způsobů hospodaření jako podklad funkční zonace lesů (Jaromír Macků)	129
9	Principy přírodě blízkého hospodaření z hlediska druhové ochrany organismů	
9. 1	Principy hospodaření z hlediska záchrany a reprodukce genových zdrojů lesních dřevin (Jiří Šindelář)	133
9. 1. 1	Jedle bělokorá	136
9. 1. 2	Jilmy	138
9. 1. 3	Některé další relativně vzácné a ohrožené druhy lesních dřevin	140
9. 2	Péče o genofond travinno-bylinného podrostu (Antonín Buček, Jan Lacina).	142
9. 2. 1	Příčiny ochuzování genofondu travinno-bylinného podrostu	143
9. 2. 2	Zásady péče o genofond trav a bylin lesního podrostu.	144
9. 2. 3	Specifika péče o teplomilná lesní společenstva	145
9. 2. 4	Hlavní ohrožené druhy nedřevnatých rostlin podle vegetačních stupňů	146
9. 3	Principy přírodě blízkého hospodaření z hlediska péče o genofond živočichů (Karel Hudec)	
9. 3. 1	Základní ekologické vztahy mezi lesním prostředím a živočichy	152
9. 3. 2	Vliv ostrovního členění na živočišstvo	153
9. 3. 3	Aplikace obecných zásad péče o zoogenofond	154
9. 3. 4	Cílová podoba lesních biocenter z hlediska péče o zoogenofond.	156
9. 3. 5	Péče o biokoridory a interakční prvky	160
10	Shrnutí a závěry: Důsledky pro koncepci a řízení lesního hospodářství (celý kolektiv)	161
	Výběr z literatury	167